هشدار

بادامک‌ها را ریشه‌کن نکنید

محمد درویش
رئیس کمیته محیط‌زیست دریونسکو

استقرار کارخانه به‌شدت آب‌بر و آلوده‌کننده ذوب‌آهن در غرب اصفهان زمانی امکان‌پذیر شد که دولت محمدرضاشاه طرح انتقال آب تونل شماره یک کوهرنگ از سرشاخه‌های کارون به زاینده‌رود را در دهه ۳۰ شمسی اجرایی کرده و تونل دوم را در دستورکار داشت. این جانمایی مقدمه ظلمی بزرگ به دیار نصف‌جهان را فراهم کرد. چراکه به بهانه آن‌که این استان دیگر آب لازم را خواهد داشت، به استقرار صنایع آب‌بر و توسعه فیزیکی اراضی کشاورزی چراغ‌سبز داده شد. متاسفانه پس از خطای پهلوی دوم، جمهوری اسلامی هم آن خطا را دوقبضه ادامه داد و با استقرار آلاینده آب‌بر خطرناک‌تری به نام فولاد مبارکه، نفس اصفهان را به شماره انداخت. تصور کنید هیچ‌یک از آن طرح‌های انتقال آب اجرا نمی‌شد، آیا امروز اصفهان یکی از آلوده‌ترین شهرهای ایران و جهان می‌بود؛ شهری که در معرض فرونشست‌هایی وحشتناک و غیرقابل جبران قرار گرفته است؟ حالا از این خطرناک‌تر، غم‌انگیزتر و ناباورانه‌تر آن‌که به گفته همکاران عزیزم در منابع طبیعی استان اصفهان، اینک مدیریت کارخانه ذوب‌آهن پس از ۵۰ سال به این نتیجه رسیده که برای حفظ حریم امن خود باید درختچه‌های ارزشمند و حفاظت‌کننده خاک را قلع‌وقمع کند تا در قلمرو شهرستان لنجان - شمال زرین‌شهر - برای خود دیوار بکشد! آیا واقعا برای دیوارکشی - به فرض آن‌که لازم باشد - باید چنین پهنایی را پاک‌تراشی کرد؟ آیا نمی‌بینید که همین الان هم اصفهان در معرض شدیدترین جریان مخرب بیابان‌زایی و افزایش کانون‌های تولید گردوغبار است؟ آنچه تاکنون رخ داده، ریشه‌کنی حدود ۵۵۰۰ بادامک در طول یک هفته اخیر است و قرار است این تعداد به حدود ۵۰ تا ۶۰هزار درختچه بادامک افزایش یابد.

دریاچه ارومیه امسال خشک‌تر می‌شود

دریاچه ارومیه‌ای که چند هفته پیش آن همه برایش سروصدا شد و دو خبرنگار هم جان‌شان را پایش دادند و رد نام آنها و چندین خبرنگار مجروح تا ابد در دفترچه یادبودش به جا ماند، حالا همچنان تشنه است؛ آن‌قدر تشنه که مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان‌غربی درباره‌اش بگوید با وجودی که آب کشاورزی را ۴۰ درصد کاهش داده‌ایم، همچنان آبی برای رهاسازی نداریم و چنانچه این کار را انجام دهیم امکان تامین آب‌شرب در پاییز و زمستان را نخواهیم داشت. یاسر رهبردین به ایلنا گفته برای رهاسازی آب به دریاچه چند آیتم ازجمله میزان بارش را در نظر می‌گیریم اما متاسفانه امسال میزان بارندگی نسبت به سال‌های گذشته ۲۵ درصد، ذخایر برفی ۵۰ درصد و میزان آب ورودی در ماه‌های فروردین و اردیبهشت ۷۰ درصد کاهش یافته، ضمن این‌که اولویت هم تامین آب‌شرب است، بنابراین آبی برای رهاسازی به دریاچه وجود ندارد. ضمن این‌که باید حجمی از آب هم در ذخایر سدها باقی بماند تا اگر در شش ماهه دوم سال آبی بارندگی نباشد بتوانیم آب را تامین کنیم.

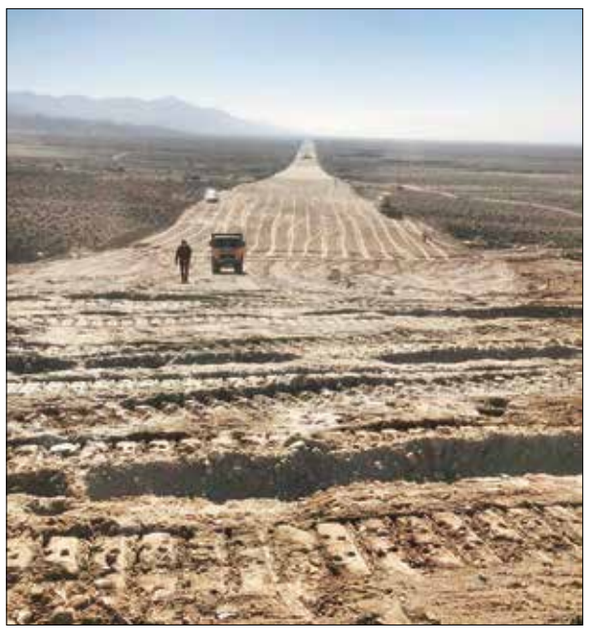

جاده در حال احداث کوهبنان به زرند در استان کرمان

عکس: جام جم

حکایت جاده‌ای که به آخر نمی‌رسد

بخشی از مردم استان کرمان سال‌هاست در جاده‌ای پردست‌انداز و ناایمن تردد می‌کنند و ساخت جاده جدید برایشان به رویا تبدیل شده است

حکمت قاسم خانی
جام جم کرمان

جاده غیراستاندارد ارتباطی شهرستان کوهبنان به شهرستان زرند در بلندترین و شمالی‌ترین نقطه استان کرمان که از دل کوه‌های منطقه پابدانا و معادن زغال‌سنگ می‌گذرد، طی بیش از ۵۰ سال گذشته در حالی تنها مسیر ارتباطی این دو شهرستان بوده و به دلیل داشتن گردنه‌های خطرناک، پیچ‌های تند و عرض کم جاده باعث وقوع تصادفات بسیار و جان‌باختن صدها نفر از مردم شده‌است که احداث جاده جدید و جایگزین این محور یک دهه به درازا کشیده شده و آن‌طور که مسؤولان می‌گویند به دلیل کمبود اعتبار، هنوز به سرانجام نرسیده‌است.

امیری: اگر زمانی مسؤولان شرکت زغال‌سنگ تصمیم بگیرند مسیر جاده فعلی را مسدود کنند مردم کوهبنان و مناطق اطراف، جاده نخواهند داشت و باید با اسب و قاطر از میان کوه‌ها و دشت‌ها تردد کنند

وقتی در اواسط دهه ۴۰، مسؤولان شرکت زغال‌سنگ برای وصل کردن تونل‌های زغال‌سنگ و حمل زغال‌های معادن به کارخانه زغال‌شویی زرند، به احداث جاده‌ای مابین شهرستان زرند و کوهبنان اقدام کردند، چندین دهه بود که تنها مسیر مردم کوهبنان به زرند جاده‌ای خاکی و ناهموار بود که از میان دهستان‌های یزدان‌آباد و رشک‌ها می‌گذشت. لذا با احداث و بهره‌برداری از جاده آسفالته جدید توسط شرکت زغال‌سنگ اگرچه مسیر شهر کوهبنان برای رسیدن به زرند چندین کیلومتر دورتر می‌شد اما مردم منطقه این جاده آسفالته را که از میان کوه‌ها می‌گذشت به جاده خاکی و ناهموار گذشته ترجیح دادند و کم‌کم آن جاده خاکی را به فراموشی سپردند.

جاده جدید اگرچه مردم کوهبنان و مناطق اطراف را از مسائل و مشکلات جاده خاکی و ناهموار قدیم نجات داد، اما طی بیش از پنج دهه اخیر به دلیل ترافیک سنگین ناشی از تردد کامیون‌های ترانزیت حامل کالا و خودرو به سمت مرزهای شمالی کشور در استان خراسان‌شمالی و عبور کامیون‌های حامل زغال‌سنگ و به تبع آن وقوع تصادفات متعدد، صدمات مالی و جانی زیادی به مردم وارد کرد. یکی از نقاط خطرناک این جاده گردنه ده علی‌رضا است؛ گردنه‌ای با پیچ‌های خطرناک که به دلیل سربالایی و شیب‌های تندی که دارد باعث ترمز بریدن کامیون‌های درحال عبور از گردنه می‌شود. البته اقدامات متعددی در چند سال گذشته برای تعریض پیچ‌های جاده و ایجاد گذرگاه فرار برای کامیون‌ها و خودروهایی که دچار نقص فنی در سیستم ترمز خود می‌شوند انجام شده اما هنوز این گردنه خطرناک باعث بروز تصادفات زیادی می‌شود.

دست‌اندازهایی که همه را جان به لب کرده‌است

سیدمحسن روح‌الامینی، مدیرعامل موسسه مسافربری عدل کوهبنان با اشاره به خطرات جاده کنونی برای عبور و مرور خودروها و اتوبوس‌های مسافربری به جام‌جم می‌گوید: این جاده خیلی کم‌عرض است و تاکنون تصادفات زیادی در آن رخ داده‌است.

از طرفی دست‌اندازهای زیاد این جاده و آسفالت نامناسب آن موجب خرابی زیربندی ماشین‌ها می‌شود و سرنشین‌ها و مسافران خودروهای عبوری در این جاده تامین جانی ندارند. وی با اشاره به هزینه بالا و استهلاک فراوان اتوبوس‌هایی که در این جاده مسافران را جابه‌جا می‌کنند، می‌افزاید: رانندگان اتوبوس‌ها از این وضعیت ناراضی هستند، زیرا درآمد آنها پاسخگوی هزینه‌های سوخت و استهلاک اتوبوس‌ها نیست. درمقابل مسافران این اتوبوس‌ها هم که دست‌اندازهای فراوان جاده آزارشان می‌دهد، گمان می‌کنند اتوبوس‌ها فرسوده هستند، حال آن‌که مسیر غیر استاندارد است و وضعیت اسفبار آسفالت جاده عبور و مرور را برای تمامی خودروها دشوار ساخته‌است.

روح‌الامینی خواهان حمایت مسؤولان از تنها موسسه مسافربری منطقه می‌شود و می‌گوید: در حال حاضر تعداد سرویس‌های موسسه مسافربری عدل از کوهبنان به کرمان و بالعکس از هشت سرویس در روز به یک سرویس رسیده‌است که دلیل آن وضعیت نامناسب جاده، نبود مسافر و هزینه‌های بالای اتوبوس‌هاست و به همین دلیل تعدادی از رانندگان مجبور به فروش اتوبوس‌های خود شده‌اند و این مردم را در فشار مضاعف قرار داده‌است.

شاید دوباره با اسب و قاطر تردد کنیم!

کوهبنان تنها شهرستان استان کرمان است که از داشتن جاده ارتباطی اختصاصی محروم است و به گفته حسین امیری، نماینده پیشین مردم کوهبنان و زرند در مجلس شورای اسلامی اگر زمانی مسؤولان شرکت زغال‌سنگ تصمیم بگیرند مسیر این جاده را مسدود کنند و اجازه ندهند هیچ خودرویی جز کامیون‌های حامل زغال شرکت زغال‌سنگ در آن تردد کند، مردم کوهبنان و مناطق اطراف، جاده نخواهند داشت و باید با اسب و قاطر از میان کوه‌ها و دشت‌ها تردد کنند.

همین مساله مهم هم بود که باعث شد احداث جاده جدید زرند به کوهبنان برای جایگزینی جاده کنونی در دستورکار مسؤولان منطقه قرار بگیرد.

بحث احداث جاده جدید از زمانی شروع شد که محمود احمدی‌نژاد، رئیس جمهور وقت در سال ۱۳۸۶ در دور اول سفرهای استانی خود به شهرستان کوهبنان سفر کرد و در جلسه هیات‌دولت مصوبه مطالعه و احداث جاده جدید کوهبنان به زرند را به تصویب رساند تا پس از انجام مطالعات، جاده‌ای جدید به طول ۳۸کیلومتر حد فاصل روستای عباس‌آباد بخش طغرالجرد تا ۱۰کیلومتر مانده به شهر زرند احداث و در آنجا به جاده فعلی زرند به کوهبنان متصل شود تا علاوه بر عبور نکردن از نقاط حادثه‌خیز و صعب‌العبور در کوه‌های منطقه، فاصله کوهبنان تا زرند را ۲۲ کیلومتر کاهش دهد؛ مصوبه‌ای که اکنون با گذشت ۱۴ سال از تصویب، هنوز به بهره‌برداری نرسیده‌است، گرچه چندین بار کلنگ‌زنی شده و دولت‌های بعدی هم روی آن مانور داده‌اند.

بازدیدهای بی‌حاصل

در چنین شرایطی سرانجام پس از هشت سال وقفه وقتی عملیات اجرایی پروژه مذکور در تیرماه سال ۱۳۹۴ آغاز شد، محمدرضا مهدلو، فرماندار سابق کوهبنان در مصاحبه‌ای وعده داد درصورتی‌که اعتبار موردنیاز به‌صورت کامل اختصاص یابد پروژه در سال ۹۵ به اتمام خواهد رسید اما جاده‌ای که قرار بود یک‌ساله ساخته شود به دلیل عدم تخصیص و پرداخت کامل اعتبارات لازم پیشرفتش به حدی کند و در مقاطعی کاملا متوقف شد که اکنون هیچ‌کدام از مسؤولان ذی‌ربط نمی‌توانند زمانی را برای به‌سرانجام‌رسیدن و بهره‌برداری از این پروژه اعلام کنند؛ پروژه‌ای که هنوز شاهد بازدیدها و وعده‌های مسؤولان مختلف است، به گونه‌ای که در آخرین مورد علی زینی‌وند، استاندار کرمان هفتم آذر سال ۹۹ در نخستین روزهای مسؤولیتش از این جاده بازدید کرد و قول داد برای افزایش اعتبار پروژه تلاش کند.

ساخت جاده متوقف نشده

در این میان فرماندار کوهبنان به مشکلات و چالش‌های بودجه‌ای که پروژه کوهبنان - زرند با آن درگیر بوده‌است، اشاره کرده و به جام‌جم می‌گوید: روزی که من فرماندار شدم قطعه یک جاده کار شده‌بود و پیمانکار آن به دلیل این‌که چهارمیلیارد تومان مطالبات داشت کار را تعطیل کرده‌بود و می‌گفت تا بدهی من پرداخت نشود کار را ادامه نمی‌دهم. لذا پس از پیگیری از طریق استانداری و نامه‌ای که به رئیس‌جمهور نوشتند مقرر شد این جاده جزو پروژه‌های ملی قرار گیرد. پس از آن در سال ۹۷ مطالبات پیمانکار پرداخت و روند اجرایی پروژه دوباره آغاز شد و تاکنون قطعه یک جاده آسفالت شده، قطعه دوم زیرسازی‌اش صورت‌گرفته و قطعه سوم هم مسیرش بازگشایی شده‌است.

حسین سالاری با بیان این‌که در طول مسیر این جاده باید تعدادی پل بزرگ احداث شود که هرکدام چند میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد، می‌افزاید: درحال‌حاضر به‌رغم مشکلات مالی، روند اجرای پروژه متوقف نشده و نسبت به گذشته پیشرفت داشته‌است.

وی با گلایه می‌گوید این جاده هم‌اکنون جزو پروژه‌های ملی است و هر زمان به لحاظ اقتصادی اوضاع دولت خوب شود می‌توان از محل اعتبارات ملی آن را تکمیل کرد اما اگر بلافاصله پس از کلنگ‌زنی بودجه آن را تخصیص داده‌بودند، اکنون احداث جاده به پایان رسیده‌بود.

کار سخت‌تر باقی مانده

مسؤول اداره راه و شهرسازی شهرستان کوهبنان نیز می‌گوید: به پروژه محور جدید زرند به کوهبنان از زمان آغاز روند اجرایی در سال ۱۳۹۴ تاکنون فقط ۳۲ میلیارد تومان اعتبار پرداخت شده که بیش از ۲۰ میلیارد تومان آن فقط مربوط به سال ۱۳۹۸ است.

سیدفهیم روح‌الامینی با بیان این‌که یکی از بخش‌های مهم و سخت این محور احداث سه تقاطع غیر همسطح بزرگ است که زمانبر و پرهزینه بوده و هنوز حتی مطالعات آنها انجام نشده‌است، می‌افزاید: با توجه به تورم و افزایش قیمت‌ها در صورت پرداخت اعتبارات باید کار مطالعات و عملیات اجرایی ساخت این تقاطع‌ها سریعا شروع شود.

کارشکنی در مسیر احداث جاده

ظاهرا نبود بودجه تنها مانع عدم پیشرفت احداث جاده نیست و آن‌طور که گفته و شنیده می‌شود کارشکنی‌هایی پیدا و پنهان در این میان مشاهده می‌شود. گویا در مسیر جاده جدید کوهبنان هیچ روستایی واقع نشده‌است و وجود شائبه‌هایی همچون مخالفت و اعتراضات برخی اهالی روستاها و شهرهای واقع در مسیر جاده کنونی کوهبنان به زرند و برخی مخالفت‌های پنهانی دیگر با احداث جاده جدید، بر چالش‌ها کنونی افزوده‌است. موضوعی که نماینده مردم شهرستان‌های زرند و کوهبنان در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با جام‌جم تلویحا به برخی از این کارشکنی‌ها اشاره می‌کند. عفت شریعتی کوهبنانی البته تاکید می‌کند به رغم کارشکنی‌های پنهان و آشکاری که انجام می‌شود، تا تخصیص بودجه ملی و اتمام عملیات احداث جاده به عنوان نماینده مردم پیگیری‌هایش را ادامه می‌دهد. او با بیان این‌که جاده کنونی کوهبنان به زرند برای عبور و مرور خودروهای شخصی ساخته نشده، از پیگیری و نامه‌نگاری‌های متعدد با استاندار کرمان و مسؤولان راه و شهرسازی برای تخصیص اعتبار ملی به جاده جدید خبر می‌دهد.

درخواست کمک از معادن منطقه

در شرایطی که طبق اظهار نظر مسؤولان قرار است به جاده کوهبنان ردیف بودجه ملی تعلق گیرد و حتی فرماندار کوهبنان از قرار گرفتن این جاده جزو پروژه‌های ملی خبر می‌دهد، بررسی‌های خبرنگار جام‌جم بیانگر این است که پروژه بهسازی محور کوهبنان به زرند از طرح‌های ملی به ملی-استانی تغییر وضعیت داده است. این جاده امسال ۱۵میلیارد تومان اعتبار مصوب دارد که از این میزان تاکنون شش میلیارد تومان تخصیص داده شده که هنوز موافقت‌نامه آن مبادله نشده‌است تا پرداخت شود. همچنین در سال گذشته دو میلیارد و ۸۰۰میلیون تومان اعتبار قیر یارانه‌ای به جاده کوهبنان تعلق گرفته که برای آسفالت قطعه نخست آن هزینه شده‌است. از سویی بر اساس جدول پیوست یک لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ زمان بهره‌برداری از این پروژه سال ۱۴۰۲ اعلام شده، درحالی که تاکنون از ۱۶۸میلیارد تومان اعتباری که برای این پروژه پیش‌بینی شده فقط ۳۲میلیارد تومان پرداخت شده‌است که به نظر می‌آید کار افتتاح آن تا سال ۱۴۰۲ را مشکل کند.

در چنین شرایطی و بر اساس نامه‌ای که ۱۷خرداد امسال از طرف اداره‌کل راه و شهرسازی استان کرمان به نماینده مردم کوهبنان و زرند در مجلس شورای اسلامی نوشته شده‌است: احداث این جاده یکی از پرهزینه‌ترین پروژه‌های راهسازی استان است که با توجه به لزوم احداث سه تقاطع غیر همسطح پرهزینه در طول مسیر درنهایت برای تکمیل و بهره‌برداری از جاده بالغ بر ۲۵۰۰میلیارد ریال اعتبار نیاز است و نظر به این‌که این مسیر باید به طور کامل اجرا شود تا به بهره‌برداری برسد، نیاز به اعتبارات ویژه‌ای دارد که با توجه به کمبود اعتبارات دولتی به نظر می‌رسد لازم است معادن منطقه نیز به میدان بیایند و برای تکمیل آن کمک کنند.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۹۶۷

جدول عادی

افقی: ۱) نویسنده کتاب جوامع‌الحکایات- دو به‌هم زن ۲) مخترع سینما- ویران‌کننده- عجله و تندی ۳) بز کوهی- ماری سمی و خطرناک- نوعی طلاق- نت چهارم ۴) بسیار بخشنده- بدگو- آدم‌ماشینی ۵) موقر- پربرکت- آب میان‌بافتی ۶) یک نفر- خلق و خو- رستنی ۷) در بیان علت به کار می‌رود- گیشه بلیت‌فروشی- فدراسیون بین‌المللی شنا ۸) تلخ- از رشته‌های دهگانه ورزش دو و میدانی- آب منجمد ۹) روضه‌خوان- پایه و اساس- تکیه کردن ۱۰) کوه آتشفشانی ایتالیا - آب صاف و گوارا- گناه و معصیت ۱۱) مقابل آشتی- عبادتگاه مسلمانان- نماد ۱۲) روزآمد- کتابی معتبر در حوزه عاشوراپژوهی- تازه و جدید ۱۳) یازده- آخرین حرف الفبای یونانی- قید زمان- بوی رطوبت ۱۴) ثروتمند- به‌راستی- اهل ساوه ۱۵) شهری در خوزستان- آبزی دریایی.

عمودی: ۱) آسمانی و معنوی- قوه چشایی- دستور، فرمان ۲) پارچه خشک کردن دست و صورت- ماری بسیار سمی- به‌درستی که ۳) تکرار یک حرف- فرمانده- چاقوی آشپزخانه- عمر بی‌پایان! ۴) مرض قند- نوعی اثر موسیقایی شاد و سرگرم‌کننده- آسودگی ۵) رسوم و باورهای پذیرفته‌شده جامعه- آسان- قطره‌های ریز باران ۶) آشکارا- برقرار کردن ارتباط تلفنی- ایستگاه راه‌آهن ۷) فهمیده- از آلات موسیقی- عظمت و شکوه ۸) بله آلمانی- پیش از طلوع خورشید- حالت عاطفی ۹) خیاط قدیم- بگو مگو- آگاه و باخبر ۱۰) بد پیله- اعلان- زیرین ۱۱) از پهنا- تندرست- دومین مهره گردن ۱۲) سرازیری- صداهای زمینه فیلم- نوعی برنج شمال ۱۳) دیوانه- خداوندی- واحد اندازه‌گیری بار الکتریکی- تعجب زنانه ۱۴) پیدا کردن- حاجت- کمد ۱۵) سوره هفتاد و هشتم قرآن- پهناور- خیالباف.

جدول ویژه

افقی: ۱) از گل‌های زیبای آپارتمانی- کنگر فرنگی ۲) شیار مارپیچ روی سنگ‌های قیمتی- خصم- میوه فاسد ۳) پیشوند تکرار- از ظروف آشپزخانه- خون‌ریز- تکنیک ۴) خمیده- نشانه- سلول جنسی بالغ ۵) حنا- واژه- سوره نود و پنجم ۶) منجمد- وزیر لویی چهاردهم- هیزم ۷) شبیه شیشه- واحد وزن تقریباً برابر با ۲۸ گرم- سفره ۸) چه کسی- سرزمین‌های واقع در جنوب غرب آسیا از سوریه تا هند و مالزی- نیمه چیزی ۹) غذایی از آرد برنج- آخرین حرف الفبای یونانی- مهم‌ترین ابزار ارتباطی ۱۰) نوعی نخ برای گلدوزی- واحد اندازه‌گیری شدت جریان الکتریکی- گوسفند جنگی ۱۱) رونوشت- برچسب- نام‌ها ۱۲) فرماندهان- میوه جالیزی- شک‌کننده ۱۳) چاشنی غذایی- واپسین- تیمارگر اسب- گونه ۱۴) فیلمی از داریوش مهرجویی- تدوین‌شده- از نیروهای سه‌گانه ارتش ۱۵) هیدروکربنی مایع که حلال رنگ است- نویسنده ادبیات ترکیه و صاحب اثر ابر دلباخته.

عمودی: ۱) نخود برشته‌شده- نوعی ماهی فلس‌دار جنوب- جهت ۲) مشگین‌شهر سابق- آگاه- نورگیر آپارتمان ۳) وسط- نوعی فعالیت خلاق ذهن- همنشین- همگی ۴) ریاضت کش هندی- ناگوار- موش خرما ۵) از بندرسته- پایتخت غنا- کارگر کشتارگاه ۶) باران تند و شدید- سست- نیک‌بختی ۷) اسب سیاه- ریز نمرات- خردمند ۸) کاکل اسب- افزایش بیش ازحد هورمون رشد پس از بلوغ- کاروان ۹) ثابت‌شده- غلاف شمشیر- امانتداران ۱۰) بینی- مثل ماه- قطعه کوچکی از هر چیز ۱۱) اعلان- شجاع- قوی و نیرومند ۱۲) پول بنگلادش- داروی افزایش تحرک گوارش- شرح داده‌شده ۱۳) تیر پیکاندار- مظنون- لباس تشریفاتی- صدمه ۱۴) تعجب و حیرت- غریبه نیست- دردناک ۱۵) سنگینی اجسام- سخنران- کابین خلبان.

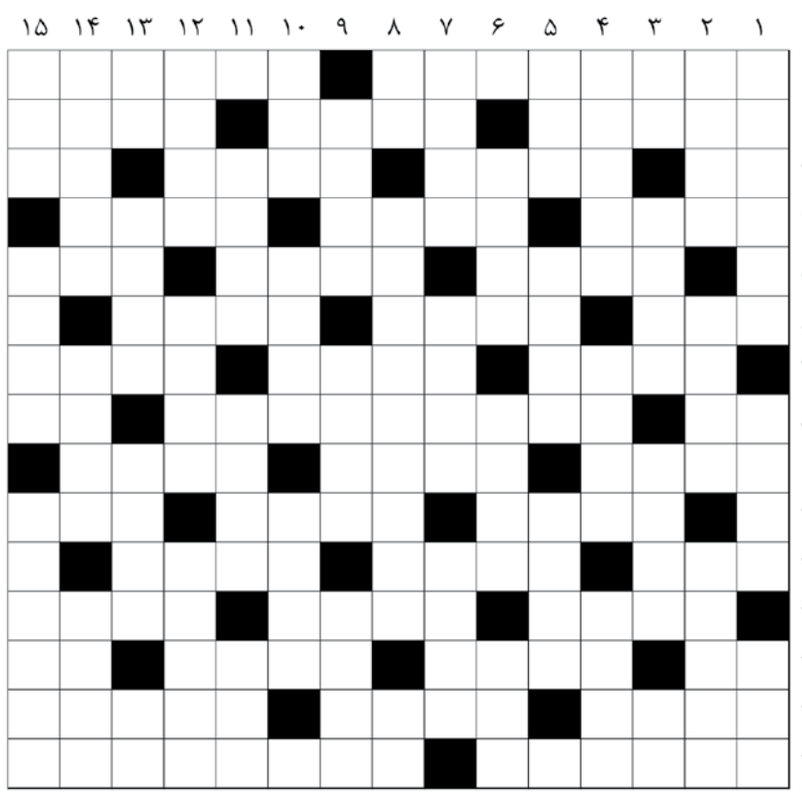

حل جدول عادی شماره ۵۹۶۶

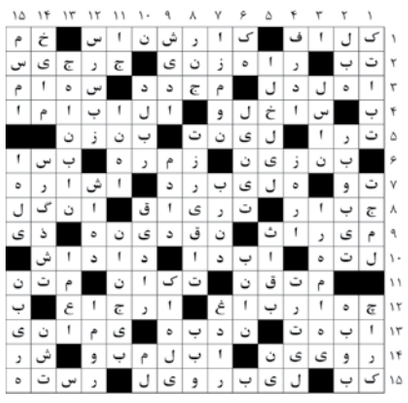
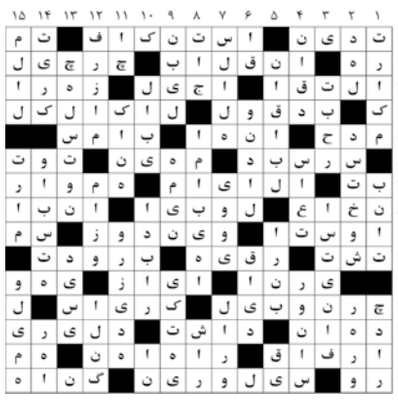
حل جدول ویژه شماره ۵۹۶۶